

[illegible]

6 Initio l. de dato muliebri.

e L. primo de die

1179. R. 18

TEMPVS INFVSIONIS ANIMÆ.

VT forma naturalis educatur è facultate subiectiua materiæ, vel extrinsecus accedens ei iungatur ad generationem compositi, necessariæ sunt præuix quædam dispositiones, quibus absentibus, vel ad certum gradum nondum prouectis nulla fit generatio, quia sunt naturalis opificis organa, quorum ministerio simile generat educatione formæ similis è materiæ sinu, vel illius extrinsecus accessione si superioris ordinis extiterit, ipsaq; præsens * illico perficit & exornat domicilium, fusis ab essentia per emanationem proprietatibus, quarum rudimenta erant eadem dispositiones quæ generationem præcesserunt & promouerunt: ita ut dispositiones quæ fuerant generantis eadem fiant recens geniti organa, dum per emanationem promouentur ad illius propriæ naturæ gradum & perfectionem, nihil enim generatur cum perfectissimo proprietatum & organorum apparatu, sed illorum productio solius est formæ præsentis compositique iam existentis, quod serius aut citius producitur, pro varia subiecti excipietis aptitudine, & opificis energia. Sed anima rationalis est hominis forma & natura, ergo ad illius infusionem & vnionem cum corpore ad hominis generationem necessariæ sunt quædam dispositiones, & organorum quidam rudis apparatus, qui longe celerius perficitur, si materiæ legitimæ conditionis accedat efficientis robur, quod à copia & qualitate spirituum pendet, quibus crassamentum seminis perfunditur, ideoque rudis apparatus ille citius adest fœtibus aliquarum mulierum. p. carne ^b firmiorum, nigrarumque, potissimum si calidioribus viris misceantur, quod scilicet sint calidiores & validiores, proptereaque minus repurgentur, vnde semen calidius & siccius ^c in vtero puriori nec humore superfluo stagnante citissime consistit, & tertio statim die iactis primis futuri fœtus generationis staminibus atque rudimentis, conceptio perficitur, quæ tota rudimentis illis principiorum seminalium excitatorum opificio con-

a Misd π γινώσκει
πρὸ ἀναρχίας τῆς
λοιπῆς ἀναρχίας
ἢ ἡδὲ τῆς ὑπὸ
τῆς ὁρ. recēs ge-
statim alteram de-
geri necesse est. i
vero perfecto lat-
nem succedere.
rist. 8. Phys. cap
vbi rursus alterat-
nem & omnes re-
tus species, gene-
tionem sequi po-
bat, ut genitum
cens absoluitur
meris omnib. &
diq; perficiatur.
γινώσκει ἀρχίαν
ἐν ἀρχῇ τῆς ἰσθμ.
principium alter-
tionis augmenti
motus localis in-
num esse animal
docuit textu 34. li
1. de ortu.

b Initio l. de natu
muliebri.

c L. primo de diu

io muliebrum n
ed quibus vacua
mmemores vt al
gon, and ewgls, i

6. Epid. & de
ira muliebri ū-
ισουσι, ὑπερλευκῶσι
, ῥοσάλια).

7. l. 7. de hist.
ἐπεὶ δὲ πρὸς ἡμερας
ἐν ὅτῃ ἐλαμπρὴ ἀ-
ceptionem quia

π πολλὰ κωλύματα
 ὡς ἀνδράσι ἐξ ὧν
 ὅτι) ἡ σύλληψις
 ferre partu.

de natura mu-
ti initio.
tenarius tripli-
cenario constat
tate tertia cuius

sterilitatis cau-
sariis diebus e-
p sunt vsque ad
multum prom

L. de principii
 is τὰς μέσας ἰσθ
 vos ἐν ἰπτά μίση
 ὁ παρ' ἐν ἰχθιν τ
 ατος, ideoque hē
 ima est conce

onū periodus in
 deinceps docet e
 ceptione semina
 inter inspicienti
 redum, pudendu

ea enim adest corpus organicū potestate vitam habens, ideoq; & illius actus siue anima. Experimentum proprium sæpius inspectum ex abortu scortis tunc familiari, quibus septimo die, excidebat carneus quidam globus pelliculā obuolutus, quem in aquam injectum di-
obseruare licet omnia membra corporis nempe oculos aures, manus earumque digitos
n, reliquumque corpus omne manifeste distinctum. Tum subiungit certa signa recepti fe-

minis in mulieribus inculcata sanitate fruentibus, ut se non deceptum probet in dierum computatione, & erimenti certitudinem demonstret, quod in aqua perfectius conspici licet, quæ species exilium corporum plicat, diffluentia stamina frigiditate firmat, sordes eluit, & molliter singula membra fulcit ne in se m concidant. Ingentis viri testimonium sic exaratum legitur eo loci πολλὰ ἡ ἰσθμὸς ὅσον τοῦ ἀνδρὸς αἰ ἐταίρου αἰ δὲ γυναικὸς οὐκ ἔστιν ἀλάστον ἐν γαστρὶ, καὶ πῶς ἐν διαφθέρεισι, ἐπιιδὼν δὲ ἡδὴ διαφθάρῃ ἐκ πῆλξ ὁππότε σὺς τὸ πῶτον τῶν σπυγδῶν ἐμβάλων σπυγδῶν ἐν τῷ ὕδατι ἐκείνῃς ἵσθμιν πάντα μίλια, καὶ τὸ ὀφθαλμῶν τὸς χροῖας καὶ τὸ οὐατα καὶ τὰ γούνα, καὶ τὸ ἐν δάκτυλοι, καὶ τὰ σκέλια, καὶ ἐν πῶδι, καὶ ἐν δάκτυλοι τῶν ποδῶν, καὶ τὸ ἀστέον, καὶ τὸ ἄλλο σπινσώμα ὅλον. &c. sequitur perimentum Hippocratis de nece ex omnimoda abstinentia potus & cibi.

Vterus quatuor motus actiuos edit antequam conceptio perfecta sit, primo semen utrumque prolicet, pit; altero contractus eadem simul recondit & retinet, hisque due bus primis temporibus γονὴ siue genituitur, tertio motu retenta semina permiscet, & ambientem tunicam generat, tum κύημα dicitur. Quattro lites confusorum seminum vires excitat, quæ organorum rudem supellectilem delineant & educunt ἐν in subiecta, in hoc autem primorum staminum nostræ generationis apparatu, sitæ sunt, dispositiones ad infusionem & unionem quæ terminus est & finis conceptionis, fœtusque recens genitus κύηματος nomen tit & ἐμβρυον appellatur vsque ad perfectam partium constitutionem quæ trigesimo die maribus, quadrimo fœminis solet contingere, quo tempore παιδίον siue puellus incipit appellari. Quia vero formæ naturæ supposita non agunt nisi vi contrarietatum quæ sunt in qualitatibus & proprietatibus constitutæ, si formæ ei non posset sine præuio proprietatum & organorum perfectissimo apparatu, nec se foret recessuram fol inerte prorsus & otiosam remanere proprietatibus suis destitutam toto illo tempore quo contrariæ quætes viles futuræ formæ promouentur ad summum suæ perfectionis gradum, vel materiam formis substantiis vacuam esse, nec vlla potest esse ratio cur forma recessura remaneat imminutis proprietatibus suis, cedens educi nequit nisi præsentibus perfectissimis. Itaque sicut formæ naturæeductio non differtur quæ ad sit perfectissimus proprietatum & organorum apparatus, ita nec infusionis animæ legitimus pus in maribus existimanda dies trigesima quæ perfecta solet esse corporis vniuersi partium constitutio, iae est puellus; sed dum incipit esse ἐμβρυον, nec adest nisi rudis apparatus organorum qui promouetur & per ab anima cum primum infusa est: quia ergo conceptio solis embryis conuenit nunquam puellis, & de ceptione Christi constat ex fide, asserere licet Christum embryi naturam suscepisse; nec indignum Deo cedum id enim consilio factum, ut exinaniret semetipsum primam & imbecillam humani xui partem prens quæ puellorum constitutionem præcedit; nec id multo maiorem imperfectionem inuoluit quam si bilis & imperfectus puellus esset productus, puellus enim nunquam perfectus est ante septimum plenil l. de septe. partu.

Dicitur vero conceptio * embryorum, quia conceptionis exactæ momentum, videtur idem quod generationis, quo incipit esse fœtus & embryon, definit autem esse κύημα, quod est terminus tertij motus vteri, quo duo semina accuratè permixta communi tunica continentur formatricis opere nondum prouecto, idæaque seminum præualente, ut si quis ouo' crudo externam testam adimat, & oua quidem plantarumque semina vtriusque sexus confusas vires & moles continent, ut nulla prorsus luceat partium distinctio, quæ ambientis tepore breui promouetur excitatione virium latentium, quæ respondet animalium conceptioni, ideoque vera sunt κύματα. Quibus itaque fœtibus conceptio velocior est, citius quo-

n L. de octim. loco laudato.

o Οἶον δὲ τῆς αἰ τοῦ ἀνθρώπου ἔξω λουγ. lib. de x pueri. Arist. lib. 3. de rat. animalium

que desinunt esse *κυματα*; vt quædam mulieres ea tantum secundo die gerant non vltra, quin facta primorum staminum delineatione transeant in *μεβρυα* quæ népe tercio à receptione seminis concipiunt; quædam vero sexto die *κυματα* adhuc gerant; nondum facta delineatione, quinimo eadem nunc citius nunc tardius concipiant propter ætatis, æris, *ὁπτιθυμάτων*, causarumque externarum commutationes. Vnio autem animæ finis est conceptionis, admissio enim seminum, retentio, mixtio, eorumque facultatum excitatio, media sunt quibus rudis apparatus organorum perficitur, in quo sitæ sunt corporis animam admittentis actu dispositiones, ille autem actus vnionis animæ, terminus est conceptionis, illius præcipua pars, & à qua petitur denominatio, vt patet in conceptione dominica, quæ præcedentium partium & conditionum conceptionis experts, ab vnione sola cum corpore denominationem sumpsit, etsi temporis momento fuerit absoluta. Excitatorum vero seminum effectus & ultimæ dispositiones ad animæ vnionem, conceptionis tempore continentur, cognosci enim nequit excitatio seminum, nisi eorum luceant effectus, qui sunt partium prima rudimenta, quibus præsentibus anima creatur, conceptio enim dominica momento fuit absoluta, infusâ animâ in corpusculo simul efformato; ergo conceptio includit vnionem animæ: at vnio non fit primo die, quia nondum adest rudis organorum apparatus, ergo neque conceptio primo die perficitur congruenter Hippocrati. Rursus vel conceptio nulla fit, vel fit ante diem septimū vt probatum est, ergo iungitur anima corpori ante septimum. Porro septem quadragenarii dierum, qui continent perfectissimum partus humani tempus, numerandi non sunt à die conceptionis, sed ab admissione seminis, deficerent enim quinque dies à septimo quadragenario in conceptione dominica (quæ dicenda non est à perfectissimo tēpore defecisse) necessarij in aliis ad cæteras conceptionis partes. p. seminum admissionem retentionem mixtionem & excitationem facultatum, quæ ex materia subiecta rudem apparatus organorum delineant, quo præsentē causa prima (quæ supplere solet secundarum defectum nec deficit

inis generatio
conceptio syna-
sunt, nec cō-
ar semen, sed
vt non geno-
materia sed
ositum: ideo
conceptio ter-
tur in hominē
peratio, & mo-
o absoluitur,
mutatio est ad
ntiam & à nō
ne ad hominē,
unt contradi-
inter quæ ni-
medium, li-
ateriæ & se-
preparatio
re perficia-

de septim. &
partu. tum 2.
sc. 3.

Epid. ἀπὸ λυ-
χαταμνίωι ἀ-
ia definit pur-
muliebris qua
potissimum
admitti semen.

in necessariis) vnit animam creando, creat vniendo, eodemque momento conceptio perficitur & definit: anima vero præsens aggr-
ditur domicilium sibi perficere iisdem mediis instructa; vt con-
ceptio tempus illud omne contineat, quo seminum vires solo gene-
rantium influxu animæ domicilium præparant, quo tempore dicitur
vel *si* non dum accuratè permixta nec adhuc membra-
nâ coercentur, vt dum admissa retinentur, miscerique incipiunt.
Quàm foret absurdum animam Christi sacratissimo iunctam cor-
pori, debuisse coerceri diutius ergastulis vteri muliebris, & deterio-
ris sortis extitisse cæteris animabus, nec æquali tempore potuisse
domicilio suo manus vltimas ad nouere, summamque perfectio-
nem conciliare, anima namque Christi nouem solaribus mensibus
cum quinque diebus exactis in vtero substitit vnita corpori, ergo
cæteris animabus æquale tempus aut circiter, perficiendis & exor-
nandis suis corporibus est decurrendum. At vero si quadraginta
tantum diebus à receptione seminis animæ infunderentur, in vtero
mansuræ nouem mensibus exactis & quinque diebus, differretur
partus in vndecimum mensem prouectum, quod aduersatur expe-
rientiæ quotidianæ; ergo fateri satius est animam 3. 5. vel 7. die in-
fundi propter naturæ mulierum varietatem, quæ corporis disposi-
tionum periodis illis perfectarum præcipua causa censerì debet, sic-
que partus continget perfectissima periodo, nempe nouem mensi-
bus cum decem diebus exactis, animæque vulgares infunderentur
ab admissio semine media periodo, quæ perfectior est, & quinque
dierum; vel vnica tantum dierum triade citius aut serius, id est tertio
die vel septimo; media vero periodus vt perfectior, tempus est in-
fusionis animæ dominicæ ipsiusque conceptionis, quæ præuiz dis-
positionis & impuritatis vulgariū conceptionum prorsus expers,
in instanti fuit absoluta, proindeque prima sui generis & perfe-
ctissima reliquarum mensura censerì debet; nec immerito cum ra-
tionibus validissimis consentiat, experimentis, & Hippocratis au-
thoritati, simulque perfectissimum pariendi tempus, conceptionis
animæ infusionis, vnionis, & hominum generationis tempus

✦ Anima Christi
fuit in eo principi-
vitæ ideoque nutri-
tionis & augmenti
atque alterationis
perfectiuz facili-
tatem.

✦ Cōceptio quæ in
tura duce fit quin-
que diebus in tem-
peratis mulieribus
opifice Dei spiritus
momento consum-
mata est, vt quinqu-
dierum subduci
miraculi sit effe-
ctus, reliqua gesta-
tionis periodus æ-
qualis fuit & homi-
num vulgariū per-
fectissimæ gestatio-
nis exemplar, ita
si dominicæ conce-
ptionis opificiū æ-
quinque dies esse
productum, tota ge-
statio septem qua-
dragenariorum fuit
set huc nouem me-
sum solarium cum
decem diebus quæ
perfectissima gesta-
tionis humanæ pe-
riodus & heroy
natis.

demonstret. Vniuersæ naturæ author, qui verus homo genuina generatione, nutritione & augmento fieri voluit, huius tenuitatem & nascentis infirmitatem non auersatus, sed solas vulgarium conceptionum dispositiones peccatis implicitas, noluit infringere periodorum legem, quam concepturis & vtero gesturis mulieribus ipse statuerat, cum enim mulierum temperatissimæ, & intermedi coloris, repurgari soleant quinque diebus & exactis iisdem concipere; mater vero sacratissima Virgo intermedi coloris esset & temperatissima, huius naturæ morem gerens, à perfectissima pariendi periodo, quæ septem quadragenariorum est, quinque dierum qui debentur impuris conceptionum dispositionibus, detractionem fieri voluit. Licet eam actu menstrualem fuisse non deceat existimare, quæ ieiuniis, assiduis orationibus & vigiliis assueta, nullas vnquam concessit humorum superfluitates, cruditates; at menstrua sunt venarum cruditas & excrementum earum facultatem premens & ad excretionem irritans, vt aluum premit nimia cibi copia, quam cogitur propter impotentiam coquendi, diarrhæa sobole cruditatis & *μολύνσις* deturbare. Quapropter diuini puelli corpusculum virginis illibatæ purissima parte sanguinis coaluisse cogitandum nō superfluis, vt ex alibili, proprioque succo aluerit, lactauerit, & ante conceptionem exceßerit nunquam, post conceptionem non defecerit. Quamquam vero mulieres impurgatas non concipere docuerit Hippocrates ex artium decretis quæ rara non agnoscunt, diuina multo minus, id tamen aliquando contingere experiētiā & Aristotelis autoritate constat, si non incommodo lecorum, vel meatuum, sed frugali victus lege suppetit copia sanguinis non onerans venarum vim coctricem, foetui tamen alendo sufficiens, vt sint potestate tantum menstruales; qua ratione quoque *ζωοποιήματα* brutorum plurima menstruæ purgationis immunia prorsus, foetus perfectos feliciter edunt.

Animam diebus criticis infundi.

Dies impares & critici siue excretiui vocantur quoque *γῆμις* siue generatiui, quia omnis excretio conseruatiua est excernen-

tis & nouæ generationis principium, quia quod vni est excrementum alterius est principium, aliàs remaneret iners & informis materia. Vtque nulla fit excretio sine simultanea generatione, sic nulla fit generatio sine simultanea excretionem, nihil enim fit ex toto, quia non fieret, verum pars generato dissimilis excernitur vt ex parte sibi simili coalescat: sicque vt vnius corruptio alterius est generatio, ita & vnius generatio comitem habet aliam generationem; saltem quæ fit resolutione in elementa, quia simultaneam habet excretionem, vt dum corrumpitur cadauer generantur vermes, quorum generationis excrementa dissimili generatione redeunt in quatuor elementa. Ideoque diuersorum respectu periodi sunt eadem generationum, quæ excretionū siue criseon, & vice versa, non modo si leges vniuersæ naturæ spectemus in generatione cuiusvis rei, sed etiā in propria hominis generatione. Eodem enim tēpore & eiusdem periodi virtute iudicantur embryorum conceptiones siue generationes, abortus, & partus, quo morbi, sanitates, & mortes. Vnde patet vt supra dictum conceptiones ideoque animarum infusiones, *caput 10.* abortus, & partus fieri potius diebus imparibus & criticis, quam paribus, quia morbi sanitates & mortes contingunt diebus criticis, sanitas enim & mors, sunt termini criseon.

Cap. 3. de generatione animalium vlt.

Ut cuius nutritio
quæ partialis est g
neratio suum est c
crementum ita
cuius generatio
totali.

Ad calcem lib.
septim. partu
συλλαβῆς τ' ἑμῆς
ἃ οἱ τε βωμοὶ τε
πέποιθε τετάρτῳ τῷ
ἰσὺ χρίσονται ὡς φῶς
τι γένηται ἃ αὐτὸν ἰσὺ
θάλασσα.

Sanitates & mortes quia sunt termini criticorum motuum iudicantur diebus criticis.

Sed embryorum conceptiones ideoque & animarum infusiones abortus & partus eodem tempore indicant quo sanitates & mortes.

Ergo embryorum conceptiones animarum infusiones abortus & partus indicantur diebus criticis.

Animalium perfectissimum generari debet diebus *zodiacalibus*, perfectissimis & potentissimis inter genera
uos & criticos dies, homo vero est animalium perfectissimum.

Ergo homo generari debet ideoque ipsius anima infundi diebus *ῥοιμωτάτοις* perfectissimis & potentiſſimis inter generatios & criticos dies: hi autem sunt à tertio ad septimum.